

**Σεμινάριο υποψηφίων διδασκόντων/ισσών
με τίτλο:
«Θεματικές Έρευνας Ι, 2019-2020»**

που διοργανώνεται από την
Καθηγήτρια Έλενα Θεοδωροπούλου (Παν/μιο Αιγαίου),
με συμμετοχή του Christophe Miqueu, αναπλ. καθηγητή, Université de Bordeaux (INSPE – SPH)

Σάββατο, 28 Σεπτεμβρίου 2019

Εργαστήριο Έρευνας στην Πρακτική Φιλοσοφία (Ε.Ε.Π.Φ)
Πανεπιστήμιο Αιγαίου
Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών
Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής &
του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού (Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ.)

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

**Εκπαίδευση και ανυπακοή. Επιστροφή στην ηθική εξέγερση των εκπαιδευτικών
Christophe Miqueu**

Θα επικεντρωθούμε στην περίπτωση των ανυπάκουων εκπαιδευτικών και ειδικότερα στο παράδειγμα του Alain Refalo, ενός εκπαιδευτικού σε Δημοτικό σχολείο της Γαλλίας, ο οποίος αρνήθηκε να εφαρμόσει μια εθνική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση το 2008. Οδηγούμενος από μια ηθική εμποτισμένη με μία οξεία αίσθηση αυτού που είναι η ιστορική αποστολή του σχολείου του λαού, ο A. Refalo δικαιολογεί την επιλογή του να μην ακολουθήσει τις μεταρρυθμίσεις, εφόσον αυτές, σύμφωνα με τον ίδιο, έρχονταν σε αντίθεση με τις αρχές του ρεπουμπλικανικού σχολείου. Εάν, σε ατομικό επίπεδο, το βάσιμο της «ηθικής εξέγερσής» του είναι κατανοητό, μένει ωστόσο να αναρωτηθούμε σχετικά με τα όρια της μη υποταγής, που ανέλαβε μόνος του (ή ακόμη και μέσα στο πλαίσιο μιας εφήμερης συλλογικότητας), καθώς και σχετικά με το αίσθημα εξάντλησης και την πραγματικότητα των δεινών στο χώρο της εργασίας, τα οποία μια τέτοια αντίσταση γεννά, όταν εδραιώνεται η καταστολή. Είναι τότε οι συνθήκες δυνατότητας μιας συλλογικής ηθικής και μιας κίνησης μαζικής αντίστασης, που θέτουμε υπό ερώτηση.

Μεθοδο-λογία

Έλενα Θεοδωροπούλου

Η επιλογή μεθόδου ή οι μεθοδολογικές συνήθειες κατά την ανάπτυξη μίας ερευνητικής κίνησης είναι δυνατόν να παρακολουθούν εσωτερικά την εξέλιξη μίας διαδικασίας σκέψης ή να προκύπτουν, ενόσω αυτή η σκέψη διαμορφώνεται, αντί να τοποθετούνται εξωτερικά, *ab ovo* είτε ως κινητήρες της σκέψης είτε ως αξιολογητική εσχάρα. Αυτό θα σήμαινε, ότι η σκέψη μπορεί τόσο να αναπτυχθεί πατώντας σε πρότερα μεθοδολογικά ίχνη (υιοθετώντας μία μέθοδο που της προσιδιάζει), όσο (ακριβώς με τον ιδιαίτερο τρόπο με τον οποίο εξελίσσεται), να παρ-άγει μεθοδολογικά ίχνη μέσω των οποίων διευκρινίζει έτι περαιτέρω την πορεία της. Αυτή η διπλή κατεύθυνση σε σχέση με τη μεθοδολογική κίνηση, επισημαίνει, ως φιλοσοφικά και παιδαγωγικά ωφέλιμη, τη μετατόπιση από την εφαρμογή της μεθόδου ως επίκτητου μηχανισμού στην ανάδυσή της ως σύμφυτης όψης της σκέψης καθόσον αυτή ερευνά.

Φιλοσοφία & Κριτική Σκέψη, μία μη-σχέση στην εκπαίδευση: από την παραγνώριση στον εξοβελισμό & την παραχάραξη

Μάνια Μονιούδη

Αν η φιλοσοφία είναι η αναζήτηση της αλήθειας, μια διάθεση για διερεύνηση του εαυτού και του άλλου, ένας τρόπος να εμφανίζεται το ανήσυχο και ερευνητικό πνεύμα ως ανάγκη ριζωμένη στην ίδια την ανθρώπινη φύση, αν αποβλέπει στη γνώση εκείνη η οποία απορρέει από την κριτική εξέταση των βάσεων πάνω στις οποίες είναι θεμελιωμένες οι πεποιθήσεις, οι προλήψεις και οι γνώμες μας, τότε και η Κριτική Σκέψη στην εκπαίδευση πρέπει κατ' αρχήν να κατανοηθεί μέσα από τη φιλοσοφική προσέγγιση, η οποία δεν αφορά μόνο στη θεμελίωση της ίδιας της έννοιας της Κριτικής Σκέψης αλλά και στη διαμόρφωση της στάσης του κριτικά σκεπτόμενου ανθρώπου. Η κατανόηση της Κριτικής Σκέψης, μπορεί επί της ουσίας να υπάρξει, σε σχέση με την ίδια την εξέλιξη της φιλοσοφικής σκέψης είτε ως αμφισβήτηση είτε ως δημιουργικής διαδικασίας, ως ανατροπής ή αναδίπλωσης, ως μια συνεχούς αγωνίας για αναζήτηση, η οποία δεν μπορεί παρά να συνδέεται κομβικά με κάθε προσπάθεια της εκπαίδευσης προς αυτήν την κατεύθυνση.

Εκπαίδευση χαρακτήρα: μία κριτική προσέγγιση

Σωτήρης Μπάρδας

Στην παρούσα ανακοίνωση επιχειρείται να καταδειχθεί ότι η εκπαίδευση χαρακτήρα αποτελεί ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα - εργαλείο της εκπαιδευτικής πολιτικής των χωρών-κρατών που το εφαρμόζουν, με στόχο - ρητό και άρρητο -τη χειραγώγηση της σκέψης και της συμπεριφοράς των νέων, σύμφωνα με προκαθορισμένα πρότυπα. Η εκπαίδευση χαρακτήρα επιτάσσει και παράγει τον δογματισμό, τον κατηχητισμό, τον αυστηρό δασκαλοκεντρισμό, στοχεύοντας σε μια εγγάραξη καθορισμένων αξιών και σε μια καθοδηγούμενη τροποποίηση της σκέψης και της συμπεριφοράς, μέσα από διαδικασίες στείρας κατάκτησης γνώσης, μίμησης παραδειγμάτων, απαγωγής και αξιολόγησης. Ως εκ τούτου, φαίνεται ότι οι στόχοι και οι πρακτικές της εκπαίδευσης χαρακτήρα δεν καλλιεργούν την ανάπτυξη κριτικής και αυτόνομης σκέψης, που θα ενίσχυε τα άτομα στην κατεύθυνση μιας ενσυνείδητης διαμόρφωσης των αξιακών τους επιλογών.

Η εμφάνιση των λέξεων 'portmanteau' στη λογοτεχνία και η ντελεζιανή πρόσληψή τους

Έλενα Νικολακοπούλου

Με την παρούσα ανακοίνωση, θα προσπαθήσουμε να καταγράψουμε και να αναδείξουμε όψεις των λέξεων *portmanteau*, έτσι όπως αυτές αρχικά εμφανίζονται στη λογοτεχνία και κατόπιν προσλαμβάνονται από την ντελεζιανή φιλοσοφία. Συγκεκριμένα, θα τις συναντήσουμε, μεταξύ άλλων, στην περιγραφή ενός φαγητού στις *Εκκλησιαζούσες* του Αριστοφάνη, στην «Αριάχνη», από τον *Τρωίλο και Χρυσήίδα*, του William Shakespeare, στην *Αγρύπνια των Φίνεγγαν* του James Joyce και τέλος στο ποίημα «*Jabberwocky*» της *Αλίχης μέσα απ' τον καθρέπτη* του Lewis Carroll. Με αφετηρία τον τελευταίο, ο Gilles Deleuze, στο *Logique du sens*, θα αναπτύξει τη θεωρία του για τις λέξεις *portmanteau*, τις 'εσωτερικές', όπως αποκαλεί, λέξεις ή παράδοξα φωνής, οι οποίες περιορίζονται από, και *a priori* αντιφάσκουν προς, τον εαυτό τους.

Από τον κώδικα επαγγελματικής συμπεριφοράς στην επαγγελματική ηθική Αργεντίνη Νομικού

Στην Ελλάδα υφίσταται μόνο ένας γενικός κώδικας δεοντολογίας και συμπεριφοράς δημοσίων υπαλλήλων, ο οποίος είναι στη διακριτική ευχέρεια του/της κάθε υπαλλήλου να τον γνωρίζει και να τον εφαρμόζει. Η επαγγελματική ηθική ωστόσο, κατά κανόνα θα πρέπει να σηματοδοτεί το πέρασμα σε κάτι ουσιαστικότερο, πέρα από την απλή εφαρμογή εξωτερικών κανόνων, που θα μπορεί να παραπέμπει και στην ηθική αντίληψη που έχει διαμορφώσει και διαμορφώνει κάθε άτομο (ανεξαρτήτως και παράλληλα με την ύπαρξη ή όχι ενός δοσμένου κώδικα) μέσα από ηθικά διλήμματα, εσωτερικές και εξωτερικές συγκρούσεις.

Το κωμικό στοιχείο στο γραφιστικό μυθιστόρημα «Maus» Ευγενία Πάττα

Με αφορμή την ετυμολογία της λέξης κόμικς, η οποία προέρχεται από τη λέξη κωμικός (αρχ. κωμικός < κῶμος)-για να δηλώσει το φαιδρό και αστείο περιεχόμενο των πρώτων κόμικς- και την ύπαρξη δομικών στοιχείων του είδους, τα οποία μπορούν δυνάμει να χαρακτηριστούν ως κωμικά, όπως οι οπτικές μεταφορές, το καδράρισμα, ο γραφισμός, η σχηματοποίηση-παραμόρφωση των ηρώων, επιχειρήθηκε να εντοπιστεί το κωμικό στοιχείο στο «Maus» του Art Spiegelman μιας και το γραφιστικό μυθιστόρημα ακολουθεί τους ίδιους κανόνες-κώδικες με τη γλώσσα των κόμικς. Φαίνεται ότι ο συγγραφέας αφήνει να αναφανεί το κωμικό στοιχείο σε λεκτικό επίπεδο, ενώ, την ίδια στιγμή, τίθενται σε καταστολή τα δυνάμει δομικά κωμικά στοιχεία του γραφιστικού μυθιστορήματος. Η κίνηση αυτή του Spiegelman, δεδομένου ότι το θέμα του «Maus» είναι το Ολοκαύτωμα (ένα περιεχόμενο, δηλαδή, βαθιά τραυματικό), θέτει τα όρια του τραγικού και κωμικού υπό σκέψη, κυρίως όμως μετατρέπει το ίδιο το γραφιστικό μυθιστόρημα σε μια πιο εξελιγμένη λογοτεχνική εκδοχή των κόμικς, μετατροπή που θα μας απασχολήσει στην παρούσα ανακοίνωση.

Είναι εδώ η φιλοσοφία*; Κατερίνα Ρέντη

Ποια είναι η θέση της φιλοσοφίας στο ελληνικό σχολείο; Χρειάζεται η φιλοσοφία ως γνωστικό αντικείμενο; Μέσα από αυτή την παρουσίαση θα προσπαθήσουμε να παρακολουθήσουμε τις ρωγμές, στο δρόμο που «βράδισε» η φιλοσοφία στην ελληνική εκπαίδευση μέσα από την εξέλιξη των αναλυτικών προγραμμάτων.

*Το πραγματικό είναι πάντα από τη μεριά του ανυπότακτου, του φευγαλέου, του αντιστεκόμενου, αυτού που θέλουμε να ημερώσουμε, να τακτοποιήσουμε, να αποσιωπήσουμε, και που παρ' όλα αυτά επανέρχεται ξανά και ξανά χωρίς τελειωμό – αδιόρθωτο***

Αλλά θα ήθελε άραγε η φιλοσοφία να «πάει» σχολείο; (πρβλ. Matthew Lipman, *Philosophy goes to school*)

* βλ. Έλενα Θεοδωροπούλου, *Φιλοσοφία, φιλοσοφία είσαι εδώ*; Αθήνα, Διάδραση, 2013

** Bobin, C., *Αυτοπροσωγραφία στο καλοριφέρ*, μτφρ. Τανάγρη, Μ., Αθήνα: Αρμός, 2017

Αντι-μάτι: τί είναι μια συγκαλυμμένη σκέψη; Daniel Gaivota

Σε μια προσπάθεια δημιουργίας φιλοσοφικών εννοιών στον χώρο της εκπαίδευσης, αυτή η έρευνα ψηλαφεί τυφλά τις δυνατότητες μιας σκέψης που, αντί να φέρνει τα πράγματα στο φως, δίνει μεγαλύτερη προσοχή σε ό,τι είναι αόρατο, κρυφό, συγκαλυμμένο. Προσπαθεί να τοποθετήσει την πραγματικότητα σε μια εμμενή διαμάχη ανάμεσα στο χάος και την τάξη, εκεί όπου οι δομές εξουσίας λειτουργούν διαμέσου ορατότητας και εξουσιοδότησης, από τη μία, και απαγόρευσης κι απόκρυψης από την άλλη. Ως εκ τούτου, διερευνά το ενδεχόμενο οι δυνάμεις αντίστασης να μην εμφανιστούν ποτέ - διότι όλα όσα είναι προφανή έχουν κατά κάποιον τρόπο συλληφθεί κι επομένως επιτραπεί, δηλαδή, το ενδεχόμενο, η αληθινή κίνηση να ενεργεί πάντα συγκαλυμμένη.

Μουσική και Φιλοσοφία: Συνομιλίες σε μία Χορωδιακή Πρακτική στο Σχολείο

Neila Ruiz Alfonso

Το να δραπετεύεις από μια αιχμαλωτίζουσα σχολική παράδοση και το να αφήνεις τη ζωή να κυλήσει μέσα στο σχολείο, είναι πολιτικές πράξεις μιας χορωδιακής πρακτικής, που σκέφτεται τη σχέση της με τους άλλους, με τον εαυτό της, με τον κόσμο, με τον τρόπο με τον οποίο κάνουμε μουσική μαζί. Η παρουσίαση αυτή στοχεύει στο να μεταφέρει ένα κομμάτι μιας χορωδιακής εμπειρίας που εμπλέκει ταυτόχρονα τη μουσική διάσταση - ως επίπεδο αισθητικής σύνθεσης σύμφωνα με τους Deleuze & Guattari - και τη φιλοσοφική διάσταση - ως γνώση της αγάπης, της σχέσης, σύμφωνα με τον Ferraro.

Οι ηθικές και πολιτικές δυνατότητες των διδακτικών αφηγημάτων σχετικά με τη συνύπαρξη: η ευθύνη του να είσαι μαζί στο σχολικό χώρο

Ana Belem Diosdado Ramos

Πρόκειται για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων μιας διερεύνησης της πολλαπλότητας των εμπειριών, οι οποίες αναδύονται μέσα από την παραμόρφωση του νοήματος, συνυφασμένου με τις συναντήσεις και τις διαφωνίες, που συμβαίνουν μεταξύ των υποκειμένων, καθώς αυτά ζουν μέσα το σχολικό χώρο. Παρατίθενται οι επιστημολογικές αρχές της αφηγηματικής έρευνας για την οικοδόμηση της γνώσης σχετικά με τη συνύπαρξη στο σχολείο, στη βάση των εμπειριών των εκπαιδευτικών αναφορικά με την ευθύνη τους να ζουν μαζί μέσα σε ένα σχολείο, του οποίου τα χαρακτηριστικά τους φέρνουν αντιμέτωπους με συνθήκες βίας και τιμωρίας. Η συνάφεια αυτής της προσέγγισης έγκειται στη διδασκαλία της υποκειμενικότητας με στόχο να συμβάλλει στη σκέψη των ηθικών και πολιτικών διαστάσεων της σχολικής ζωής.

Το σώμα ως εμμενές στη ζωή

Maricela Pérez López

Κατά τη διάρκεια της πρακτικής μου στο Εργαστήριο Έρευνας στην Πρακτική Φιλοσοφία του Πανεπιστημίου Αιγαίου / Ελλάδα, υπό την ευθύνη της Καθηγήτριας Έλενας Θεοδωροπούλου, διεξήχθησαν διάφορες συζητήσεις και διερευνήσεις στο ακόλουθο θέμα της έρευνας: «Από τον μαθητευόμενο-δάσκαλο στον δάσκαλο: η οικοδόμηση του εαυτού». Από μια νιτσεική φιλοσοφική θέση και υπό την γενεαλογική μέθοδο, διαπιστώθηκε ότι η έννοια που περιβάλλει την αυστηρότητα του αντικειμένου της έρευνας και ανακουφίζει το αίτημά του είναι τα πολλαπλά ενστικτώδη κίνητρα του Σώματος που παρουσιάζονται ως δύναμη του υποκειμένου. Στο σώμα κατοικεί ο ίδιος ο εαυτός, που πάντα το ακούει πάντα, ψάχνει, συγκρίνει, υποτάσσει, κατακτά και καταστρέφει. Διατυπώνεται η άποψη ότι ο αρχάριος δάσκαλος είναι διονυσιακός και διαλεκτικά απολλώνιος, υποφέρει, επιθυμεί, επιδιώκει την τελειότητα και, μερικές φορές, γίνεται επαναστάτης.

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Christophe Miqueu

cmiqueu@yahoo.fr

Ο Christophe Miqueu είναι αναπληρωτής καθηγητής της πολιτικής φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου του Bordeaux (ESPE Aquitaine), μέλος του εργαστηρίου SPH (EA 4574) και συνεργάτης του Cevipof (CNRS - Sciences Po). Το ενδιαφέρον του εστιάζεται στην ιστορία και τη θεωρία του ρεπουμπλικανισμού και σχετικές δημοσιεύσεις του είναι: «Spinoza, Locke et l'idée de citoyenneté. Une génération républicaine à l'aube des Lumières» (Classiques Garnier, 2012), «Comprendre la laïcité (Max Milo, 2017)», και μαζί με τον Gabriel Galice το «Penser la République, la guerre et la paix sur les traces de Jean-Jacques Rousseau» (Slatkine, 2012, βραβείο της Académie des sciences, arts et belles-lettres de Dijon).

Έλενα Θεοδωροπούλου

e-mail: theod@rhodes.aegean.gr

<http://practphilab.aegean.gr/eltheod-gr/>

<http://practphilab.aegean.gr/>

<https://aegean.academia.edu/ETheodoropoulou>

Καθηγήτρια Φιλοσοφίας της Παιδείας με έμφαση στην Πρακτική Φιλοσοφία στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Διευθύντρια του «Εργαστηρίου Έρευνας στην Πρακτική Φιλοσοφία» (Ε.Ε.Π.Φ.) του Παν/μίου Αιγαίου. Πρόεδρος της Διεθνούς Biennale Πρακτικής Φιλοσοφίας (2018, 2020).

Μάνια Μονιούδη

monioudim@gmail.com

Απόφοιτη του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης, Ε.Κ.Π.Α & του Τμήματος Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας του Παντείου Παν/μίου, Mphil Ε.Κ.Π.Α., Υποψήφια Διδ/σα, Παν/μίου Αιγαίου. Εκπαιδευτικός στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση από το 1999. Μέλος της ερευνητικής ομάδας στο Project «Ού-τις» του Εργαστηρίου Έρευνας στην Πρακτική Φιλοσοφία (Ε.Ε.Π.Φ.) και μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής της 1^{ης} & της ομάδας οργανωτικής στήριξης της 2^{ης} Διεθνούς Biennale Πρακτικής Φιλοσοφίας, που διοργανώνεται από το Ε.Ε.Π.Φ. (2018, 2020): Ερευνητικό ενδιαφέρον: Η κριτική σκέψη και η σχέση της με τη φιλοσοφία.

Σωτήριος Μπάρδας

sotirisbardas@gmail.com

Πτυχιούχος του Τμήματος Θεολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Απόφοιτος μεταπτυχιακών σπουδών «Περιβαλλοντική Εκπαίδευση» του Πανεπιστημίου Αιγαίου. Υποψήφιος Διδάκτορας Επιστημών της Αγωγής του Πανεπιστημίου Αιγαίου υπό την επίβλεψη της καθηγήτριας Έλενας Θεοδωροπούλου. Είναι μέλος της ερευνητικής ομάδας «Ού-τις» του «Εργαστηρίου Έρευνας στην Πρακτική Φιλοσοφία» (Ε.Ε.Π.Φ.) του Παν/μίου Αιγαίου & μέλος της ομάδας στήριξης της 1^{ης} & 2^{ης} Διεθνούς Biennale Πρακτικής Φιλοσοφίας, που διοργανώνεται από το Ε.Ε.Π.Φ. (2018, 2020).

Έλενα Νικολακοπούλου

elena_nikolakoroulou@hotmail.com

Πτυχιούχος του Τμήματος Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής-Ψυχολογίας (κατεύθυνση Φιλοσοφίας), του Ε.Κ.Π.Α., MPhil Ηθικής Φιλοσοφίας του Ε.Κ.Π.Α. και υποψήφια διδ/σα του Παν/μίου Αιγαίου, υπό την επίβλεψη της Καθηγήτριας Έλενας Θεοδωροπούλου. Συμμετέχει στο Δίκτυο Φιλοσοφία της Παιδείας στην Πράξη (ΔιΦιΠραΞ) (<https://rephedenprax.blogspot.com>) του Εργαστηρίου Έρευνας στην Πρακτική Φιλοσοφία (Ε.Ε.Π.Φ.) του Παν/μίου Αιγαίου & είναι μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής της 1^{ης} & 2^{ης} Διεθνούς Biennale Πρακτικής Φιλοσοφίας, που διοργανώνεται από το Ε.Ε.Π.Φ (2018, 2020).

Αργεντίνη Νομικού

argentini.nomikou@gmail.com

Πτυχιούχος του Τμήματος Νηπιαγωγών του Παν/μίου Πατρών, με μεταπτυχιακές σπουδές στο Ε.Κ.Π.Α., στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο και στο Πανεπιστήμιο Αιγαίου. Είναι υποψήφια διδ/σα του Πανεπιστημίου Αιγαίου,

υπό την επίβλεψη της καθηγήτριας κ. Έλενας Θεοδωροπούλου. Είναι μέλος της ερευνητικής ομάδας «Ού-τις» του «Εργαστηρίου Έρευνας στην Πρακτική Φιλοσοφία» (Ε.Ε.Π.Φ.)/ του Παν/μίου Αιγαίου και μέλος της ομάδας στήριξης της 1^{ης} & της Οργανωτικής Επιτροπής της 2^{ης} Διεθνούς Biennale Πρακτικής Φιλοσοφίας, που διοργανώνεται από το Ε.Ε.Π.Φ. (2018, 2020).

Ευγενία Πάττα

evipatta@hotmail.com

Πτυχιούχος του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης (κατεύθυνση Αρχαιολογία). Τελείωσε με υποτροφία το πρόγραμμα μεταπτυχιακών σπουδών «Παιδικό Βιβλίο και Παιδαγωγικό Υλικό» του Πανεπιστημίου Αιγαίου και είναι υποψήφια διδ/σα του Πανεπιστημίου Αιγαίου υπό την επίβλεψη της καθηγήτριας Έλενας Θεοδωροπούλου. Είναι μέλος της ερευνητικής ομάδας «Ού-τις» του «Εργαστηρίου Έρευνας στην Πρακτική Φιλοσοφία» (Ε.Ε.Π.Φ.)/ του Παν/μίου Αιγαίου & μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής της 1^{ης} & 2^{ης} Διεθνούς Biennale.

Κατερίνα Ρέντη

katerinarenti@gmail.com

Υποψήφια Διδακτορίσσα του Παν/μίου Αιγαίου (επιβλέπουσα καθηγήτρια: Έλενα Θεοδωροπούλου). Είναι μέλος της ερευνητικής ομάδας «Ού-τις» (<https://tinyurl.com/yxuwafdl>) του «Εργαστηρίου Έρευνας στην Πρακτική Φιλοσοφία» (Ε.Ε.Π.Φ.)/ του Παν/μίου Αιγαίου & μέλος της Οργανωτικής Επιτροπής της 1^{ης} & 2^{ης} Διεθνούς Biennale Πρακτικής Φιλοσοφίας, που διοργανώνεται από το Ε.Ε.Π.Φ (2018, 2020).

Daniel Gaivota

danielgaivota@yahoo.com.br

Πτυχιούχος Φιλοσοφίας του Πανεπιστημίου Federal του Ρίο ντε Τζανέιρο και κάτοχος Med στο Κρατικό Πανεπιστήμιο του Ρίο ντε Τζανέιρο. Εξέδωσε το βιβλίο *Η Ποιητική της Μετατόπισης* (2017) και τα ερευνητικά του ενδιαφέροντα τώρα επικεντρώνονται στις έννοιες της απόκρυψης, του αόρατου και του μη ορατού σε συνάρτηση με τη σκέψη στην εκπαίδευση.

Neila Ruiz Alfonso

neilaruizalfonzo@gmail.com

Υποψήφια Διδ/σα, Πολιτειακό Πανεπιστήμιο του Ρίο ντε Τζανέιρο – Κέντρο Μελετών για τις Φιλοσοφίες και την Παιδική ηλικία / Master στη Βραζιλιάνικη Μουσική (διαδικασίες διδασκαλίας-μάθησης), Ομοσπονδιακό Πανεπιστήμιο της Πολιτείας του Ρίο ντε Τζανέιρο / Δασκάλα και μαέστρος της χορωδίας στο Τμήμα Μουσικής Αγωγής της Σχολής Pedro II. Τίτλος διδακτορικής διατριβής: «Συνομιλίες Μουσικής και Φιλοσοφίας στα Δημόσια Σχολεία: Εμπειρίες από μια χωρίς σύνορα σκέψη;» Στο πλαίσιο της διμερούς συμφωνίας Erasmus+ ανάμεσα στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στην Εκπαίδευση, του Πολιτειακού Πανεπιστημίου του Ρίο ντε Τζανέιρο & στο Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών του Παν/μίου Αιγαίου & στη συνέχεια της Διμερούς Σύμβασης ανάμεσα στο Εργαστήριο Έρευνας στην Πρακτική Φιλοσοφία (Ε.Ε.Π.Φ.) και το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα στην Εκπαίδευση, του Πολιτειακού Πανεπιστημίου του Ρίο ντε Τζανέιρο, η κ. Neila Ruiz Alfonso, ολοκλήρωσε μία περίοδο 4 μηνών σπουδών στο Ε.Ε.Π.Φ. Μέλος της ομάδας οργανωτικής στήριξης της 1^{ης} & 2^{ης} Διεθνούς Biennale Πρακτικής Φιλοσοφίας, που διοργανώνεται από το Ε.Ε.Π.Φ. (2018, 2020).

Ana Belem Diosdado Ramos

anabelem73@gmail.com

ana.diosdado@isceem.edu.mx

Υποψήφια Διδ/σα Επιστημών της Αγωγής & ΜΕd στην Εκπαιδευτική Έρευνα, Ανώτερο Ινστιτούτο Επιστημών της Εκπαίδευσης – Πολιτεία του Μεξικό / ΒΑ Ισπανικής Γλώσσας και Λογοτεχνίας, Εθνικό Αυτόνομο Παν/μιο του Μεξικό / Καθηγήτρια & Ερευνήτρια του ΠΜΣ Έρευνα στην Εκπαίδευση, ISCEEM - Academic Division Nextlalpan /Ακαδημαϊκή Σύμβουλος στη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, Providencia, Cuautitlán Izcalli, Πολιτεία του Μεξικό. Τίτλος διδακτορικής διατριβής: «Διδασκαλία αφηγήσεων περί της συνύπαρξης: η ευθύνη του να είσαι-μαζί στο απογευματινό Λύκειο». Στο πλαίσιο της διμερούς συμφωνίας Erasmus+ ανάμεσα στο Ανώτερο Ινστιτούτο Επιστημών της Εκπαίδευσης, της Πολιτείας του Μεξικό & στο Τ.Ε.Π.Α.Ε.Σ., Παν/μίου Αιγαίου & στη συνέχεια της Διμερούς Σύμβασης ανάμεσα στο «Εργαστήριο Έρευνας στην Πρακτική Φιλοσοφία» (Ε.Ε.Π.Φ.) και το ISCEEM / Μεξικό, ολοκλήρωσε μία περίοδο 3 μηνών σπουδών στο Ε.Ε.Π.Φ. Μέλος της ομάδας οργανωτικής στήριξης της 1^{ης} Διεθνούς Biennale Πρακτικής Φιλοσοφίας, που διοργανώνεται από το Ε.Ε.Π.Φ. (2018).

Maricela Pérez López

maricela.perez27@hotmail.com

Υποψήφια Διδ/σα & ΜΕd, Ανώτερο Ινστιτούτο Επιστημών της Εκπαίδευσης – Πολιτεία του Μεξικού / Νηπιαγωγός στο Σχολείο Claudio Debussy School, San José Toxí, Atlacomulco της Πολιτείας του Μεξικό. Τίτλος διδακτορικής διατριβής: «Από το μαθητή στο δάσκαλο: κατασκευή του εαυτού». Στο πλαίσιο της διμερούς συμφωνίας Erasmus+ ανάμεσα στο Ανώτερο Ινστιτούτο Επιστημών της Εκπαίδευσης, της Πολιτείας του Μεξικό & στο Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, της Σχολής Ανθρωπιστικών Επιστημών του Παν/μίου Αιγαίου & στη συνέχεια της Διμερούς Σύμβασης ανάμεσα στο «Εργαστήριο Έρευνας στην Πρακτική Φιλοσοφία» (Ε.Ε.Π.Φ.) και το Ανώτερο Ινστιτούτο Επιστημών της Εκπαίδευσης, της Πολιτείας του Μεξικό, η κ. Maricela Pérez López, ολοκλήρωσε μία περίοδο 3 μηνών σπουδών στο Ε.Ε.Π.Φ. Μέλος της ομάδας οργανωτικής στήριξης της 1^{ης} Διεθνούς Biennale Πρακτικής Φιλοσοφίας, που διοργανώνεται από το Ε.Ε.Π.Φ. (2018).

